

Folketingets Retsudvalg

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 13. november 2013

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk
www.sm.dk

Under henvisning til Folketingets Retsudvalgs brev af 16. oktober 2013 følger hermed social-, børne- og integrationsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 34 (REU alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Sagsnr.2013 - 7400

Spørgsmål nr. 34

Fyens Stiftstidende har kunnet fortælle, at politiet 46 gange har måttet rykke ud til institutionen Egely i Nr. Aaby, fordi personalet ikke selv må kropsvisitere unge ved mistanke om, at de har narkotika eller våben på sig. Vil ministeren redegøre for om sager som denne får ministeren til at ville ændre reglerne, så personalet fremover har lov til at kropsvisitere de unge i sådanne situationer? Der er typisk blandt beboerne på en sådan institution tale om unged med grove kriminelle forhold bag sig, så er ministeren ikke enig i, at de ansvarlig for institutionen har et udvidet behov for effektivt at kunne kontrollere sådanne unge beboere, så de ikke har mulighed for at fortsætte en kriminell løbebane under opholdet, herunder indsmugle narkotika og våben, hvilket også kan være til stor skade for de øvrige beboere på institutionen? Er det efter ministerens mening en effektiv ordning i forhold til de unges udvikling og i forhold til politiets ressourceforbrug, at politiet skal rykke ud hver gang personalet finder mistanken tilstrækkelig begrundet til, at de finder behov for kropsvisitation? (se artiklen 'DF: Døgninstitutioner skal have lov at kropsvisitere unge' lagt på Fyens.dk den 3. oktober 2013).

Svar:

Børn og unge kan anbringes på sikrede afdelinger som følge af sociale årsager eller via retssystemet som led i varetægtssurrogat, afsoning af dom eller en ungdomssanktion.

Efter serviceloven kan børn og unge anbringes på en sikret institution eller afdeling af sociale årsager, hvis det vurderes, at anbringelsen er absolut

påkrævet for at afværge, at den unge skader sig selv eller andre. Anbringelsen kan endvidere ske, når det må fastslås, at det er absolut påkrævet, at der iværksættes et længerevarende pædagogisk behandlingsforløb.

Indsatsen over for anbragte unge bør ske med respekt for den unges integritet, hvilket er særligt relevant i de tilfælde, hvor der kan være behov for et indgreb i den unges selvbestemmelsesret. Servicelovens regler om magtanvendelse har derfor til formål at beskytte anbragte børn og unge mod overgreb og unødvendig magtanvendelse. Reglerne skal bl.a. også sikre, at ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn kan iagttages på de omfattede anbringelsessteder, herunder de sikrede institutioner.

I erkendelse af, at magtanvendelse kan være nødvendigt, er der i dag en række indgrebsmuligheder i serviceloven, som kan anvendes af personalet på anbringelsesstederne, herunder på de sikrede døgninstitutioner.

På sikrede institutioner kan barnet eller den unges opholdsrum undersøges i forbindelse med anbringelsen, og der kan ligeledes foretages en undersøgelse ved besøg og før og efter fravær fra afdelingen, jf. § 123 a, stk. 1. Herudover kan institutionens leder eller den, der bemyndiges dertil, træffe bestemmelse om at foretage undersøgelse af barnets eller den unges person eller opholdsrum, hvis der er bestemte grunde til at antage, at barnet eller den unge er i besiddelse af effekter, hvor besiddelsen medfører, at ordensbestemmelser ikke kan overholdes eller sikkerhedshensyn ikke kan iagttages, jf. servicelovens § 123 a, stk. 2. I forbindelse med undersøgelsen af barnets person må der alene foretages klap uden på tøjet og foretages undersøgelse af lommer og sko. Dog kan barnet eller den unge blive bedt om at tage sit overtøj, hue og sko af.

Det er ifølge magtanvendelsesbekendtgørelsens § 41 kommunalbestyrelsen i den unges opholdskommune, der træffer afgørelse om anbringelse på en særligt sikret afdeling, når betingelserne herfor er opfyldt, jf. magtanvendelsesbekendtgørelsens § 40. Det må således bero på en konkret vurdering, om den unge skal anbringes på en sikret institution og herunder om institutionen kan imødekomme den unges behov for støtte, jf. servicelovens § 68b. Unge, som anbringes på en sikret institution eller afdeling efter serviceloven har således ofte et særligt behov for socialpædagogisk støtte og behandling. Det er derfor afgørende, at personalet på den pågældende institution besidder relevante pædagogiske kompetencer og redskaber, som understøtter den unges behov for hjælp og udvikling.

Der eksisterer i dagen række udfordringer i forhold til, hvordan man kan afbalancere hensynet til anbragte unges oplevelse af, at der foretages grænseoverskridende foranstaltninger, med hensynet til de ansvarlige institutioners legitime interesse i at foretagesådanne foranstaltninger. Det er f.eks. tilfældet i situationer, hvor unge er i besiddelse af euforiserende stoffer

eller genstande, der kan bruges som våben. Problemstillingen omfatter blandt andet en række praktiske hensyn på institutionen, herunder de tilfælde, hvor det kan virke unødigt omstændeligt at skulle tilkalde politiet, når der er en mistanke om et forsøg på indsmugling af stoffer eller våben. Tilkaldelse af politiet kan imidlertid være nødvendig af hensyn til den unge selv, de andre unge på stedet eller personalets sikkerhed og må altid afhænge af en konkret vurdering.

Spørgsmålet om kropsvisitation omfatter en række forskellige dilemmaer af både juridisk, socialfaglig og etisk karakter, hvilket nødvendiggør en grundig behandling, inden der eventuelt iværksættes nye tiltag. Spørgsmålet vil derfor indgå i regeringens magtanvendelsesudvalg, som bl.a. har fået til opgave at beskrive udfordringerne i relation til brug af magt. Udvalget vil således bl.a. skulle vurdere de udfordringer, som eksisterer i forhold til den særlige gruppe af kriminelle unge.

Magtanvendelsesudvalget udarbejder en betænkning inden udgangen af 2014, som jeg ser meget frem til at gennemgå. Da der som nævnt er tale om et meget komplekst område, vil jeg afvente udvalgets konklusioner og anbefalinger, inden jeg vurderer behovet for nye tiltag på området.

Annette Vilhelmsen

/ Lise Stidsen Vandahl